

ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව - 2015

ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාවේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1982 අංක 6 දරන ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා පනතේ 16(3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙලිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වන වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (LKAS)

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අගයන්, පෙර වර්ෂයේ අගයන් සමඟ සංසන්දනාත්මකව ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සංස්ථාවේ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීමේදී සහ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ සඳහා වූ සටහන ඉදිරිපත් කිරීමේදී එලෙස පෙර වර්ෂයේ අගයන් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 02

අවසන් තොග ගණනය කිරීමේදී, පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන වටිනාකම් දෙකෙන් අඩු වටිනාකමට අගය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්විය යුතු වුවද සංස්ථාව විසින් ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය ඇස්තමේන්තු කිරීමකින් තොරව 1985 වර්ෂයේ සිට පවතින තොගද පිරිවැයට රු.206,139,021 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. මෙම තොග ශේෂය තුළ ඇතුළත් භාවිතයට නොගන්නා පිරිවැය රු.554,326 ක් වූ තොග වෙනුවෙන් ගිණුම්වල ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 07

(i) වක්‍ර ක්‍රමයට මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීමේදී බදුවලට පෙර ශුද්ධ ලාභය සඳහා මුදලින් සිදු නොවන ගනුදෙනු, ගැලපීමක් යටතේ පෙන්වුම් කළ යුතු වුවද සංස්ථාව විසින් දේශීය හා විදේශ වැඩසටහන් මිලදී ගැනීම්වලට අදාළ භානිකරණ ගැලපීම් රු.30,701,326 ක් කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් තුළ ඇතුළත් කර තිබුණි.

(ii) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීමේදී, ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව සංරචකවල මුදල් ගලායාම් හා ගලාප්ම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන නොතිබීම හේතුවෙන් ඒ ඒ සංරචකවල මුදල් ප්‍රවාහය නිවැරදිව පිළිබිඹු නොකෙරුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 08

(i) පෙර වර්ෂ ගැලපීම් කිරීමේදී අනාවරණය කළ යුතු කරුණු කිහිපයක් ප්‍රමිතියේ දක්වා ඇතත් සටහන් අංක 3.8 මගින් හෙළිදරව් කරන ලද කරුණු එම අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ii) ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා එලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.2,535,798,561 ක් වූ වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතත් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණි. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 12

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ එක් එක් මූල්‍ය වර්ෂයන්ට අදාළව විලම්භිත ආදායම් බදු වත්කම් හා බැරකම් වෙනස්වීම් සියළු කාලපරිච්ඡේදයන්ට අදාළව වෙන වෙනම හෙළිදරව් කළ යුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට විලම්භිත ආදායම් බදු වත්කම් සහ බැරකම් මූල්‍ය වර්ෂයන් අනුව විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 17

මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමයට අත්පත් කරගත් වත්කම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වෙනමම පෙන්විය යුතු බව දක්වා තිබුණද 2010 වර්ෂයේදී මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමයට අත්පත් කරගත් රු.44,097,960 ක් වටිනා වාහන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එලෙස හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 39

සංස්ථාව විසින් ලංකා පුවත් ආයතනයේ ආයෝජනය කරන ලද රු.1,104,000 ක් සාධාරණ අගයට (Fair value) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතු වුවද එහි සාධාරණ අගය ගණනය කිරීමකින් තොරව පිරිවැයට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 සහ 2014 වර්ෂයන් සඳහා තක්සේරු කරන ලද රු.939,060 ක විගණන ගාස්තුව සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන් කිරීම් කර නොතිබුණි.
- (ආ) යාපනය ආරක්ෂක සේනා මූලස්ථානයේ සවි කර ඇති රූපවාහිනී සම්ප්‍රේෂණාගාරය වෙත විදුලිය සැපයීම වෙනුවෙන් ගෙවූ මුදලින් ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවයෙන් ලැබිය යුතු රු.157,650 ක් පිළිබඳ නොසලකා සම්පූර්ණ මුදලම සංස්ථාවේ වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඇ) සංස්ථාවට අයත් දෙනියාය විකාශනාගාරයේ පිහිටි සම්ප්‍රේෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි පෞද්ගලික රේඩියෝ නාලිකාවක් පවත්වාගෙන යාම වෙනුවෙන් 2012 ජූලි සිට 2013 අප්‍රේල් දක්වා අය විය යුතු කුලී සහ විදුලිය ගාස්තු රු. 3,982,274 ක් ලැබිය යුතු ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලෙජරය අනුව සේවාදායක ණයගැති ශේෂය හා කේවල ණයගැති උපලේඛනය අතර, රු.183,019 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට දේපල, පිරියත හා උපකරණ ගිණුමේ ශේෂය හා විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද දේපල, පිරියත හා උපකරණ උපලේඛනය අතර රු.2,011,234 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජංගම වගකීම් යටතේ එකතු කළ අගය මත බදු පාලන ගිණුමේ උපවිත ශේෂය හා එදිනට බදු වාර්තාව (Tax Return) අනුව උපවිත ශේෂය අතර රු.4,054,816 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) සංස්ථාව සතු ඉන්ධන පිරවුම් මධ්‍යස්ථානය සඳහා සැපයුම් අංශය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ඉන්ධන නිකුත් කිරීමේ ලේඛනය අනුව ඉන්ධන ශේෂය සහ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරන ලද භෞතික පරීක්ෂණය අනුව 2015 පෙබරවාරි සිට නොවැම්බර් දක්වා මාසිකව ලීටර් 112 සිට 846 පරාසය තුළ අතිරික්තයන් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව, ආරක්ෂක සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සිඹින සමාගමක් වෙත ගෙවිය යුතු හිඟ ආරක්ෂක සේවා ගාස්තුව රු.5,418,500 ක් ලෙස දක්වා තිබුණද එම සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලිපිය අනුව එදිනට ගෙවිය යුතු හිඟ මුදල රු.4,067,873 ක් විය.

2.2.4 ලැබියයුතු හා ගෙවියයුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ගුවන්කාලය ණයට විකිණීම - සේවාදායක ණයගැතියෝ

- (i) එකතුව රු.502,249,509 ක් වූ සේවාදායක ණයගැතියන් අතුරින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට භානිකරණ ගැලපීම රු.80,391,654 ක් හෙවත් සියයට 16 ක් විය. දීර්ඝකාලීන ණය ශේෂය අයකර ගැනීම සඳහා කටයුතු නොකර භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාවේ ණය අයවීමේ පාලනය දුර්වල මට්ටමක පැවතුණ අතර මෙම තත්ත්වය සංස්ථාවේ ද්‍රවශීලතාවය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) ගුවන් කාලය ණයට විකිණීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව ණය මුදල එක් මාසයක කාලසීමාවක් තුළ අයකරගත යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාවේ සේවාදායක ණයගැතියන්ගෙන් මාසයකට වැඩි ණයගැති ශේෂය රු.354,320,337 ක් හෙවත් මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 71 ක් විය. එයින් වසර 5 ට ඉක්ම වූ ණයගැති ශේෂය රු.70,910,179 ක් විය.
- (iii) සාමාන්‍ය වෙළඳ ගිවිසුම් සඳහා ගුවන් කාලය සැපයීමට පෙර ඉන්වොයිස් නිකුත් කළ යුතු වුවත් මුදල් අයකර ගැනීමේ සංස්ථා ප්‍රතිපත්තිය අනුව ගිවිසුමට අදාළ සම්පූර්ණ ගුවන් කාලය සැපයීමෙන් පසුව ඉන්වොයිස් නිකුත් කර මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම ප්‍රතිපත්තිය සංස්ථාවට අයවිය යුතු ණය මුදල් අයකර ගැනීම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) විවිධ ණයගැතියෝ

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ රු.60,153,479 ක් වූ විවිධ ණයගැතියන්ගේ භානිකරණ වටිනාකම රු.19,106,081 ක් හෙවත් සියයට 31.8 ක් විය. දීර්ඝකාලීන

ණය ශේෂයන් අය කර ගැනීම සඳහා කටයුතු නොකර හානිකරණ ගැලපීම් සිදු කිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාවේ ණය අයවීම පිළිබඳ පාලනය දුර්වල මට්ටමක පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

(ii) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවෙන්, පෞද්ගලික රූපවාහිනී නාලිකාවකින් හා පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයකින් ලැබිය යුතු මුදල පිළිවෙලින් රු.1,990,119 ක්, රු.7,343,120 ක් සහ රු.5,431,385 ක් විය. මෙම මුදල් අය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

(ඇ) 2014 වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද, “අපේ ගමන” රූපවාහිනී සෞන්දර්ය වාරිකාව වැඩසටහන සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව ලබාදී තිබුණු එකතුව රු.2,330,483 ක අත්තිකාරම්, 2016 මාර්තු අවසාන වන විටත් නිරවුල් කර නොතිබුණි.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ගනුදෙනු සම්බන්ධව සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා ඒවායේ නිවැරදිතාවය තහවුරුකර ගැනීමට නොහැකි විය.

ගනුදෙනුව	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු.	
(අ) දේපල, පිරිසත හා උපකරණ	3,679,037,930	විස්තරාත්මක උපලේඛන
(ආ) කෙටිගෙන යන වැඩ	132,125	කාර්යයේ ස්වභාවය තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය ලේඛන
(ඇ) සංස්ථාව පිහිටි ඉඩම හා සම්ප්‍රේෂණාගාර පිහිටි ඉඩම්	46,018,720	හිමිකම් ඔප්පු, පැවරුම් පත්‍ර සහ ගැසට් නිවේදන
(ඈ) අමතර කොටස්	196,304,117	සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා
(ඉ) ආයෝජන	1,104,000	ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා පනතේ 15 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව රූපවාහිනී ප්‍රචාරය කිරීමට සාප්‍රවම සම්බන්ධ කටයුත්තක් සඳහා කරන ලද්දක් වන බවට සාක්ෂි

2.3 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
-----	-----
(අ) 1998 අංක 74 දරන පනතින් සංශෝධිත ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1975 අංක 01 දරන වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ කිරීමේ පනත	2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ විධායක මට්ටමේ නිලධාරීන් 32 දෙනෙකු වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශ ලබා දී නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ vii වැනි පරිච්ඡේදයේ 12 වගන්තිය

අදාළ තනතුර පුරප්පාඩු වී හෝ තනතුර දරන්නා සේවයට නොපැමිණි අවස්ථාවක පමණක් වැඩ බැලීම සඳහා පත් කළ හැකි වුවත් ඊට පටහැනි ලෙස අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවට අයත් නොවන තනතුරු 06 ක වැඩ බැලීම සඳහා නිලධාරීන් පත් කර තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i) මුදල් රෙගුලාසි 110

හානි හා පාඩු පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 371(2)(ආ)

2015 ජූලි 14 දිනට පෙර එක් අවස්ථාවකදී ලබාදිය හැකි උපරිම තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිමය රු.20,000 ක් වුවද, එයට අනුකූල නොවන පරිදි අවස්ථා 27 කදී මෙම සීමාව ඉක්මවා රු.4,345,051 ක් අත්තිකාරම් ලෙස ලබා දී තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටද එම අත්තිකාරම් පියවා නොතිබුණි.

(iii) මුදල් රෙගුලාසි 371(2) ඇ සහ 2012 සැප්තැම්බර් 26 දිනැති අංක 964 (අතිරේක 04) දරන ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථා මාණ්ඩලික නිෂ්චය

දෙන ලද අතුරු අග්‍රිමයන් එය දෙන ලද කාර්යය නිමකළ විගසම පියවිය යුතු වුවද 2014 සහ 2015 වර්ෂයන්හිදී ලබා දී තිබුණු අත්තිකාරම් මුදල්වලින් රු.12,105,995 ක් 2016 අප්‍රේල් 30 දින වන විටද පියවා නොතිබුණි. මෙයින් රු.6,352,384 ක් 2014 වර්ෂයේදී දෙන ලද අත්තිකාරම් විය.

(ඈ) 2003 මාර්තු 28 දිනැති අංක එම්එස්/වීආර්/1/2003 දරන මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාගේ ලිපිය

වාහන කුලියට ගැනීමේදී ගෙවිය හැකි උපරිම මාසික කුලිය වූ රු.40,000 ඉක්මවා කුලී වාහන 10 ක් වෙනුවෙන් වාහනයකට මාසිකව රු.92,000 බැගින් ගෙවා තිබුණි.

(ඉ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.3.1 වගන්තිය

තනතුරක වැඩ බැලීමේ කාලය මාස 03 කට සීමා කළ යුතු වුවත්, නිලධාරීන් 03 දෙනෙකු වසර 02 සිට වසර 05 දක්වාද නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු වසර 05 කට වැඩි කාලයක්ද, තනතුරුවල වැඩ බැලීම් සිදුකර තිබුණි.

(ඊ) 2008 ජූලි 28 දිනැති අංක පීඊඩී/50 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය, 2008 ජූනි 26 දිනැති අංක 14/2008 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය, 1999 ඔක්තෝබර් 08 දිනැති අංක 22/99 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය සහ 2015 මැයි 25 දිනැති අංක පීඊඩී 01/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 3.1 වගන්තිය.

(i) ප්‍රවාහන හා ඉන්ධන දීමනා සඳහා හිමිකම් නොමැති නිලධාරීන් 182 දෙනෙකුට චක්‍රලේඛ නියමයන්ට පටහැනිව හා භාණ්ඩාගාර අනුමැතියෙන් තොරව ප්‍රවාහන හා ඉන්ධන දීමනා වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.19,952,794 ක් ගෙවා තිබුණි.

(ii) නිලවාහන සඳහා හිමිකම් නොමැති නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සඳහා වාහන අනුයුක්ත කර තිබුණු අතර චක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ඉන්ධන වෙනුවෙන් රු.432,135 ක් වැය කර තිබුණි.

(උ) 2015 දෙසැම්බර් 09 දිනැති අංක 02/2015 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය

2015 වර්ෂය සඳහා ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීමේදී කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුට ලබා දිය යුතු ප්‍රසාද දීමනාව රු.2,000 ක් පමණක් වුවත්, එක් අයෙකුට රු.35,000 බැගින් ගෙවීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.32,000,163 ක් ප්‍රසාද දීමනා වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි. මේ ආකාරයෙන්ම 2012, 2013 සහ 2014 වර්ෂයන්හිදීද වැඩිපුර ගෙවන ලද ප්‍රසාද දීමනාව පිළිවෙලින් රු.35,659,540 , රු.35,086,685 සහ රු.43,359,115 ක් විය.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ බදු පසු අලාභය රු.371,675,001 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පසු අලාභය රු.175,131,860 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.196,543,141 ක් හෙවත් සියයට 112 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම පෙර වර්ෂයට වඩා සියයට 7.5 කින් පමණක් ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර වියදම් සියයට 15 කින් ඉහළයාම මෙම පිරිහීමට හේතු වී තිබුණි.

(ආ) සංස්ථාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පසුගිය වර්ෂ 04 ක ලාභය / අලාභය පිළිබඳව සැලකීමේදී 2011 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය දක්වා ලාභය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු වී 2015 වර්ෂය වන විට එය රු.371,675,001 ක අලාභයක් දක්වා අහිතකර ලෙස වර්ධනය වී තිබුණි. එසේම සේවක පාරිශ්‍රමික, රාජ්‍ය බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා වර්ෂයේ ක්ෂය වීම් සැලකිල්ලට ගැනීමේදී 2011 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ රු.998,226,000 ක් වූ දායකත්වය 2015 වර්ෂය වන විට රු.686,101,000 ක් දක්වා එනම් සියයට 31 කින් අඩු වී තිබුණි. මෙම අලාභදායී තත්ත්වය අඩු කර එය ලාභදායී තත්ත්වයක් කරා වර්ධනය කර ගැනීමට සංස්ථාව කිසිදු සැලැස්මක් හෝ උපායමාර්ගයක් අනුගමනය කර නොතිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

සංස්ථාවේ පසුගිය වර්ෂ තුනක ලාභදායීත්ව අනුපාත සහ කාරක ප්‍රාග්ධන අනුපාත පහත දැක්වේ.

අනුපාතය	2015	2014	2013
දළ ලාභ අනුපාතය (සියයට)	12.5	24.1	29
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (සියයට)	(19)	(9.55)	1
ජංගම අනුපාතය	2.1	3.0	4.02
ක්ෂණික අනුපාතය	1.7	2.5	3.38

ඉහත දැක්වෙන ආකාරයට අනුපාතයන්හි සිලු පිරිහීම අනාගතයේදී සංස්ථාවේ නුබුන්වත්භාවය සහ ද්‍රවශීලතාවය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපානු ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 සංස්ථාවට එරෙහිව හෝ සංස්ථාව විසින් ආරම්භකර ඇති නෛතික සිද්ධි

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට බාහිර පාර්ශවයන් විසින් තම ටෙලි වැඩ සටහන්වලින් කොටස් කිහිපයක් පමණක් විකාශනය කර ඉදිරි විකාශනයන් අත්හිටුවීම නිසා සංස්ථාවට එරෙහිව නඩු 10 ක් පවරා තිබූ අතර සංස්ථා කාර්ය මණ්ඩලය විසින් වැඩ තහනම් කිරීම සහ ලැබිය යුතු තනතුරක් නොලැබීම ආදී හේතු මත නඩු 03 ක් පවරා තිබුණි. මෙම නඩු සඳහා 2015 වර්ෂය තුළ නීතිඥ ගාස්තු වශයෙන් රු.860,070 ක් ගෙවා තිබුණි. බාහිර පාර්ශවයන් විසින් පවරන ලද නඩු 05 කට අදාළව පැමිණිලි පාර්ශවය විසින් ඉල්ලා තිබුණු වන්දි මුදල රු.519,090,000 ක් විය.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට සංස්ථාව විසින් ලබා දී තිබුණු ගුවන් කාලය වෙනුවෙන් අය විය යුතු ගාස්තු අය කර ගැනීම සඳහා බාහිර පාර්ශවයන්ට එරෙහිව නඩු 26 ක් පවරා තිබුණු අතර එයින් නඩු 05කට අදාළව වන්දි ලෙස රු.2,585,584 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලැබී තිබුණි. තවත් නඩු 18 කින් සංස්ථාවට අයකර ගැනීමට අපේක්ෂිත මුදල රු.522,283,053 ක් වූ අතර එයින් නඩු 07 ක් එකම ණයගැතියකු වෙනුවෙන් විය.
- (ඇ) සංස්ථාව විසින් රු.1,118,940 ක් අයකර ගැනීම සඳහා සේවාදායක ණයගැතියකුට එරෙහිව පවරා තිබූ නඩුවක් කාලාවරෝධයට යටත් වීම නිසා නඩුව ඉවත් කරගෙන තිබුණි. තවද, රු.661,080 ක ණය ශේෂයක් පවතින ණයගැතියන් දෙදෙනෙකුගේ ස්ථිර පදිංචි ස්ථානයන් සොයා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා ඔවුන්ට එරෙහිව පවරන ලද නඩු ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි වී තිබුණි.

3.4 කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විධිමත් කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක නොකිරීම සහ ණය අයකර ගැනීමේ අකාර්යක්ෂමතාවය හේතුවෙන් සංස්ථාවට බැංකු අයිරා පහසුකම් ලබාගැනීමට සිදුවී තිබුණි. 2015 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට සංස්ථාවට අනුමත අයිරා ශේෂය රු.155,000,000 ක් වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අයිරා ශේෂය රු.244,648,151 ක් ද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඒ සඳහා ගෙවන ලද අයිරා පොළිය රු.19,399,549 ක් ද විය. එසේම මෙම බැංකු අයිරාව වෙනුවෙන් සංස්ථාව සතු රු.113,000,000 ක් වූ ස්ථාවර තැන්පතු සහ රු.150,000,000 ක් වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඇපයට තබා තිබුණි. මෙම අනුමත අයිරා ශේෂය ඉක්මවන අයිරාවන් සඳහා, එකඟ වූ පොළියට වඩා ඉතා අධික අමතර පොළියක්ද ගෙවීමට සිදු වී තිබුණි. එසේම, මෙම දැඩි මූල්‍ය අර්බුදයට පිළියමක් ලෙස 2015 වර්ෂයේදී රු.250,000,000 ක කෙටි කාලීන විශේෂ බැංකු ණයක් ලබා ගෙන ඒ සඳහා ද පොළී වශයෙන් රු.12,783,747 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) 2013 වර්ෂයේ සිට 2015 දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළදී නිකුත් කරන ලද රු.12,584,406 ක් වටිනා චෙක්පත් 202 ක් අදාළ ආදායකයන්ට භාර නොදී අවලංගු කර සංස්ථාව භාරයේ රඳවාගෙන තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද පරීක්ෂණයේදී, සංස්ථාවේ පවතින මූල්‍ය අර්බුද නිසා එසේ සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වුවද මෙවැනි තත්ත්වයන් සංස්ථාවේ විශ්වාසවන්තභාවයට අහිතකර ලෙස බලපාන බව පෙනී යයි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

- (අ) සංස්ථාව විසින් පිළියෙල කර තිබුණු සංයුක්ත සැලැස්ම අනුව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු පහත දැක්වේ.

- (i) රූපවාහිනී වැඩසටහන්වල ආකෘතිමය වෙනස්කම් තුළින් ආකර්ෂණීයභාවය, විවිධත්වය හා අර්ථපූර්ණභාවය වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ii) නව තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනිමින් ප්‍රේක්ෂකයන් වෙත පහසුවෙන් ළඟා වීම.
- (iii) ආයතනයේ භෞතික හා මානව සම්පත් ඵලදායී ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම.
- (iv) ආයතනයට අතිරේක ආදායම් උත්පාදන මාර්ග හඳුන්වා දීම.
- (v) තරඟකාරිත්වයට ගැලපෙන පරිදි ආයතනයේ ව්‍යවස්ථාපිත රාමුව සංශෝධනය කිරීම.

(ආ) උක්ත අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කර තිබුණු පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

- (i) ඉහත (අ)(ii) අරමුණ යටතේ රූපවාහිනී ප්‍රධාන මෙහෙයුම් මැදිරිය, නිෂ්පාදන මැදිරි සහ බාහිර විසුරුවා හැරීම් පහසුකම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම, පවතින සම්ප්‍රේෂණාගාර ජාලය සංවර්ධනය කිරීම, සංස්ථාවේ ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය කිරීම, පරිගණක හා තොරතුරු පහසුකම් සහ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, බලශක්තිය සහ වායුසම්කරණ පද්ධතිය ප්‍රසාරණය කිරීම සහ EFP/ENG පහසුකම් ප්‍රසාරණය කිරීම.
- (ii) (අ)(iii) අරමුණ යටතේ සේවක කාර්යසාධනය පදනම් කරගත් ඇගයීම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම, සේවකයන්ට ප්‍රසන්න කාර්යාල පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම තුළින් එස් 5 සම්මානය දිනා ගැනීම සහ සංචාරක බංගලා 05ක් හඳුන්වාදීම.
- (iii) (අ)(iv) අරමුණ සඳහා ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘතියක් යටතේ මාධ්‍ය නගරයක් ස්ථාපනය කිරීම, ගුවන් විදුලි නාලිකාවක් ස්ථාපනය කිරීම සහ නව වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කර පවත්වාගෙන යාම.
- (iv) (අ)(v) යටතේ පවතින රූපවාහිනී පනත සමාලෝචනය කර සංශෝධනයන් සිදු කිරීම, ආයතනයට අවශ්‍ය නව නීති සහ රෙගුලාසි සූත්‍රණය (formulating) කිරීම සහ විනය පරිපාටියක් පිළියෙල කිරීම.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සේවාදායකයෙකු විසින් එකඟ වූ පරිදි තම වැඩසටහන ප්‍රචාරය කරවා ගැනීම සඳහා සංස්ථාවට රු.148,860 ක් වටිනා වෙක්පතක් ලබා දී තිබුණු නමුත් සංස්ථාව විසින් එම සේවාදායකයා අපේක්ෂිත කාලසීමාව තුළදී වෙනත් වැඩසටහනක් ප්‍රචාරය කිරීම හේතුවෙන් සේවාදායක විසින් එම වෙක්පතට ගෙවීම අත්හිටුවා තිබුණු අතර සංස්ථාව විසින් බොහොමයක් වැඩසටහන් ණය පදනම මත ප්‍රචාරය කරන නමුත් වැඩසටහන ප්‍රචාරය කිරීමට පෙර මුදල් ලැබී තිබුණු ගනුදෙනු සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබාදීමට ක්‍රියාකර නොතිබුණි.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වලින් හානිකරණ ගැලපීම් ලෙස ලියා හරින ලද වටිනාකම රු.125,998,926 ක් විය. ඒ අතර ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා නිශ්චිත සැලැස්මක් නොමැතිව දේශීය හා විදේශීය ටෙලි නාට්‍ය හා වැඩසටහන් මිලදී ගැනීම නිසා මිල දී ගැනීමේ බලපත්‍රය අනුව නිශ්චිත කාල සීමාව තුළදී විකාශය කිරීමට නොහැකි වීම හෝ නියමිත වාර ගණන විකාශය නොකිරීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා මිලදී ගන්නා ලද රු.67,922,600 ක් වටිනා දේශීය හා විදේශීය ටෙලිනාට්‍ය සහ රු.20,141,553 ක්

වටිනා දේශීය හා විදේශීය වැඩසටහන් විකාශය කිරීමට නියමිත වාර ගණනට වඩා අඩු වාර ගණනක් විකාශය කිරීමෙන් අනතුරුව ලියා හැර තිබුණි.

- (ඇ) සංස්ථාව විසින් ලංකා පුවත් ආයතනයේ කොටස් මිල දී ගැනීම සඳහා 1985 හා 1992 වර්ෂවලදී රු.1,104,000 ක් ආයෝජනය කර තිබුණු නමුත් ඒ සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම කිසිදු ලාභාංශයක් ලැබී නොතිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) නිලධාරීන් 179 දෙනෙකු විසින් 2002 වර්ෂයේ සිට පුස්තකාලයෙන් බැහැර ගෙන ගොස්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන තුරුම ආපසු භාර නොදුන් රු.6,657,595 ක් වටිනා කැසට්ට්ට 2,408 ක් අදාළ නිලධාරීන්ගෙන් ආපසු ලබා ගැනීමට හෝ අලාභය අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) වැටුප් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමේ පදනම මත සංස්ථා සේවයෙන් මුදා හැර තිබුණු නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු වෙනුවෙන් 2014 ජූලි සිට 2015 දෙසැම්බර් 31 දක්වා ගෙවා තිබූ එකතුව රු.585,879 ක් වූ වැටුප් 2015 දෙසැම්බර් 31 දින වන තුරුම අදාළ ආයතනයන්ගෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරවාගෙන නොතිබුණි.

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2008 වර්ෂයේදී රූපවාහිනී නාලිකාවක විකාශනය වූ ප්‍රවෘත්තියක් හේතුවෙන් පුද්ගලයෙකු විසින් සංස්ථාවට එරෙහිව රු. 250,000,000 ක වන්දියක් ඉල්ලා නඩු පවරා තිබුණි. 2014 වර්ෂයේදී රු.1,000,000 ක වන්දි ගෙවීමකින් නඩුව සමථයකට පත්කර ගැනීමට යෝජනා කර තිබුණු නමුත් සංස්ථාව විසින් එයට එකඟ වී නොතිබුණු අතර 2015 වර්ෂයේදී අමාත්‍යවරයාගේ මැදිහත් වීම මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් මගින් සංස්ථාවේ අයහපත් මූල්‍ය තත්ත්වයද නොසලකා රු.1,500,000 ක් වටිනා ගුවන් කාලයක් හා මුදලින් රු.1,500,000 ක වන්දි ගෙවීමක් මගින් මෙම නඩුව සමථයකට පත් කරගෙන තිබුණි.
- (ආ) සංස්ථාවේ නිලධාරියෙකුට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද චෝදනා 13 ක් සහිත චෝදනා පත්‍රයේ චෝදනා 08 කට විධිමත් විනය පරීක්ෂණයකින් අනතුරුව වැරදිකරු වූ සංස්ථා සේවකයෙකු 2010 පෙබරවාරි 26 දින වැඩ තහනම් කර තිබුණි. 2015 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ තනතුරු ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යටතේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කළ තනතුරු පුරප්පාඩුවක් නොමැතිව වැඩ තහනම් කරන ලද දිනයට පෙර දාතම් කර ඔහු ජ්‍යෙෂ්ඨ නිෂ්පාදක තනතුරේ පිහිටුවා තිබුණි. ඊට අදාළ වැටුප් වර්ධක හා හිඟ වැටුප් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.2,009,174 ක් ගෙවා තිබුණි.

4.5 දායක අක්‍රමිකතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විශේෂ පැකේජ යටතේ වෙළඳ දැන්වීම් ප්‍රචාරය සඳහා ගුවන් කාලය ලබා දීමේදී සහ වට්ටම් සහන ලබා දීමේදී විධිමත් ගිවිසුමකින් තොරව සහ විධිමත් අධිකාර බලයකින් තොරව වැඩබලන සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසින් එම අවස්ථාවන් ලබා දී තිබුණි. විගණන පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද ආයතන තුනකට අදාළව මාස තුනක් තුළදී ඉහත නිලධාරියා විසින්

රු.21,089,960 ක් වටිනා ගුවන් කාලයක් රු.7,860,485 කට ලබා දීම නිසා සංස්ථාවට රු.13,229,475 ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.

(ආ) පරිගණකගත දෛනික විකාශන උපලේඛනය විකාශනය සඳහා පාලක මැදිරිය වෙත යොමු කිරීමෙන් පසුව උපලේඛන අංශයේ සහ වැඩ සටහන් අංශයේ නිලධාරීන් විසින් විධිමත් අධිකාරී බලයකින් තොරව අතින් යෙදූ සටහන් මගින් එය සංශෝධනය කර තිබුණි.

(ඇ) සේවාදායක ණයගැතියෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.8,000,000 ක් (බදු සහිත) සඳහා බදු රහිත වටිනාකම වූ රු.7,002,800 ක් වෙනුවෙන් පමණක් ඉන්වොයිස් නිකුත් කර තිබීම හේතුවෙන් රු.997,200 ක බදු අත්හැරීමක් සිදු වී තිබුණි.

(ඈ) **2015 ජනාධිපතිවරණ ප්‍රචාරණ දැන්වීම්**

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) සංස්ථාව විසින් නොමිලයේ ප්‍රචාරය කරනු ලබන පූර්ව ප්‍රචාරණ පට සඳහා පවතින නිර්ණායකයන් අනුව දේශපාලන පක්ෂයක් හෝ පුද්ගලයෙකු ප්‍රචර්ධනය කිරීම සඳහා යොදා නොගත යුතු වුවත් ජනාධිපතිවරණ කාලසීමාව තුළදී එක් අපේක්ෂකයෙකු ප්‍රචර්ධනය කිරීම සඳහා ආසන්න වශයෙන් තත්පර 29,191 ක ගුවන් කාලයක් පූර්ව ප්‍රචාරණ පට වශයෙන් භාවිතා කර තිබුණි. මෙම ගුවන් කාලය වෙනුවෙන් සංස්ථාවේ ගාස්තු රේඛයන්ට අනුව මිල කිරීමේදී රු.41,712,450 ක් පමණ අය විය යුතු වුවත් එම සම්පූර්ණ ගුවන් කාලයම නොමිලේ ලබා දී තිබුණි.

(ii) එක් අපේක්ෂකයෙකු ප්‍රචර්ධනය කිරීම සඳහා සංස්ථාවට අයත් වත්කම් සහ කාර්ය මණ්ඩලය උපයෝගී කරගෙන ටෙලී විනුපටයක් නිෂ්පාදනය කර ගාස්තු අයකිරීමෙන් තොරව එය විකාශය කර තිබුණි. ඒ සඳහා සංස්ථාව විසින් ගණනය කරන ලද අලාභය රු.1,064,300 ක් වූ අතර ගුවන් කාලය සඳහා ගාස්තු ගණනය කර නොතිබුණි.

(iii) 2015 ජනාධිපතිවරණය සඳහා ඉදිරිපත් වූ අපේක්ෂකයින්ගේ දැන්වීම් විකාශනය සඳහා ගාස්තු අය කිරීමේ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් නොතිබුණු අතර එක් අපේක්ෂකයෙකුගෙන් එවකට පැවති ගාස්තු මෙන් දෙගුණයක්ද අනෙක් අපේක්ෂකයාට සියයට 56 දක්වා වටිටම් සහන ලබා දීමෙන් පසුවද ගාස්තු අය කර තිබුණි.

(iv) ස්වාධීන අපේක්ෂකයාද ඇතුළුව ප්‍රධාන අපේක්ෂකයන් නිදෙනාගේ ප්‍රචාරණ දැන්වීම් සඳහා රු.192,916,016 ක් අය කළ යුතුව තිබුණු අතර 2016 පෙබරවාරි 06 දින වන විට තවදුරටත් ඒ සඳහා රු.127,538,784 ක් අය විය යුතුව පැවතුණි.

(v) 2014 නොවැම්බර් 24 දිනැති අංක 1890/2 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ පළමු උපමානය අනුව සෑම අපේක්ෂකයෙකුටම සමතුලිතතාවයක් සහ අපක්ෂපාතීත්වයක් දැක්වෙන ආකාරයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු වුවත් එක් අපේක්ෂකයෙකුට පූර්ව ප්‍රචාරක පට සඳහා වූ කාලය හැර වෙනත් පැකේජ සඳහා තත්පර 77,481 ක ගුවන් කාලයක් ලබා දී තිබුණු අතර අනෙක් අපේක්ෂකයාට ලබා දී තිබුණේ තත්පර 1,350 ක ගුවන් කාලයක් පමණි. එසේම එම අපේක්ෂකයා ඉල්ලුම් කරන ලද ගුවන් කාලය ලබා දීමට නොහැකි බව පවසමින් ඔහු වෙනුවෙන් තැන්පත් කරන ලද රු.850,126 ක් දැන්වීම් ඉදිරිපත් කළ වෙළඳ නියෝජිතයාගේ වෙනත් දැන්වීම්වලින් ලැබිය යුතු මුදලට හිලවි කර තිබුණි.

- (vi) ප්‍රවර්ධන දැන්වීම් වෙනුවෙන් එක් අපේක්ෂකයෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.61,900,000 ක් දෛනික විකාශන උපලේඛනවලට ඇතුළත් නොකිරීම හේතුවෙන් ඒ සඳහා ඉන්වොයිස් නිකුත් කිරීම, සේවාදායක ලෙජරයට ඇතුළත් කිරීම සහ සේවාදායක ණයගැති ශේෂයට ඇතුළත් කිරීම ආදිය සිදු කර නොතිබුණි.

4.6 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) රුපවාහිනී ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය පුස්තකාලයේ කටයුතු විධිමත්ව හා කාර්යක්ෂමව සිදුකිරීම සඳහා එහි කටයුතු පරිගණකගත කිරීම පිණිස 2005 වර්ෂයේ දී රු.1,734,000 ක් වැයකර ස්වයංක්‍රීය බාර්කෝඩ් පද්ධතියක් මිලට ගෙන තිබුණද එම යන්ත්‍ර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම පරිහරණය සඳහා යොදා ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) ඉංජිනේරු අංශයෙහි පවතින රු.18,052,749 ක් වූ අමතර කොටස් වලනය නොවන තොග ලෙස වර්ෂ 10 කට වැඩි කාලයක සිට පැවතුණු අතර රු.178,251,368 ක් වූ අමතර කොටස් තොගය ඌන උපයෝජිතව පැවතුණි.

4.7 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

ලැබිය යුතු තැන්පතු වටිනාකමෙන් සියයට 88 ක් නියෝජනය කරන රු.3,509,254 ක් වූ තැන්පතුවල මුල් පිටපත අස්ථානගත වී තිබූ බැවින් තැන්පතු මුදල් අදාල ආයතනවලින් ආපසු ලබාගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

4.8 ප්‍රමාද වූ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රවෘත්ති අංශයට ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සඳහා 2005 සහ 2006 වර්ෂයන්හිදී උපදේශක ගාස්තු හා පස් සාම්පල් පරීක්ෂණ කටයුතු වෙනුවෙන් රු.183,051 ක් වියදම් කර තිබුණු නමුත් අදාල ඉදිකිරීම් කටයුතු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.
- (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අනන්‍යතාව ලොවට ගෙනයාම හා විදේශගත ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ දැනුම රසාස්වාදය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් සැටලයිට් තාක්ෂණය ඔස්සේ ඉතාලියේ, යුරෝපයේ හෝ වෙනත් රටක ස්ථාපිත කරන මැදිරියක රුපවාහිනී නාලිකාවක් පවත්වාගෙන යාමටත් ඊට අවශ්‍ය උපකරණ තාවකාලිකව බදු පදනමක් යටතේ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවය මත ලබා ගැනීමටත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 2014 දෙසැම්බර් මාසයේදී අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. මෙහි ආරම්භක කටයුතු සඳහා අත්තිකාරම් වශයෙන් 2015 ජනවාරි 02 දින ලිඛිත ගිවිසුමකට එළඹීමෙන් තොරව හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවයෙන් තොරව පුද්ගලික සමාගමක් වෙත රු.3,454,279 ක් ගෙවා තිබුණි. එසේ වුවත් 2015 ජනවාරි මාසයෙන් පසුව මෙම කාර්යය මුළුමනින්ම අත්හැර දමා තිබුණු අතර ගෙවන ලද අත්තිකාරම් මුදලද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.9 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩල විස්තර පහත දැක්වේ.

	අනුමත	තථ්‍ය		පුරප්පාඩු	අතිරික්ත
		ස්ථිර	වෙනත් (සේවා පැවරුම් / ක්‍රොන්ත්‍රාත් පදනම)		
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	14	16	01	08	(11)
තෘතීයික මට්ටම	110	161	16	-	(67)
ද්විතීයික මට්ටම	620	635	36	255	(306)
ප්‍රාථමික මට්ටම	<u>241</u>	<u>128</u>	<u>09</u>	<u>104</u>	-
	<u>985</u>	<u>940</u>	<u>62</u>	<u>367</u>	<u>(384)</u>

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) සංස්ථාවට අනුමත කරන ලද 985 ක් වූ කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව එදිනට එම තනතුර දරන්නාට පමණක් පෞද්ගලික වන සේ අනුමත කරන ලද තනතුරු නාම 61 ක් තිබුණු නමුත් ඒ සඳහා තිබුණු තනතුරු සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
- (ii) 2015 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සහ සේවා පැවරුම් මත රාජකාරි කරන සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් 40 ක් සහ 22 ක් විය. එයට අතිරේකව ඉහත තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය (ස්ථිර හා වෙනත්) තුළ වැඩ බැලීමේ පත්වීම් 12 ක් ලබා දී තිබුණි.
- (iii) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත නොකරන ලද ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ HM 1-2 වැටුප් කේතය සහ ද්විතීයික මට්ටමේ MA 3 වැටුප් කේතය සඳහා පිළිවෙලින් නිලධාරීන් 11ක් සහ 65 දෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණි.
- (iv) තෘතීයික මට්ටමේ අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව 110 ක් වුවත් තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 161 ක් සහ ක්‍රොන්ත්‍රාත් පදනම මත තනතුරු 16 ක් ලබා දීම නිසා තනතුරු 67 ක සේවක අතිරික්තයක් තිබියදී වැඩ බැලීමේ පත්වීම් ද 08 ක් ලබා දී තිබුණි.

4.10 වෙළඳපොළ කොටස (Market Share)

“සීමාසහිත ලංකා වෙළඳපොළ පර්යේෂණ කාර්යාංශය” (Lanka Market Research Bureau – LMRB) විසින් ප්‍රේක්ෂකයින් රූපවාහිණිය නැරඹීම පිළිබඳව රූපවාහිනී නාලිකා 15 ක් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද සමීක්ෂණයට අනුව 2004 වර්ෂයේදී සංස්ථාව සඳහා සියයට 24.4 ක්ව පැවති වෙළඳපොළ කොටස සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සියයට 5.7 දක්වා අඩු වී තිබුණි. එසේ වුවත් සංස්ථාව විසින් මෙම වෙළඳපොළ කොටස අඩු වීම සඳහා හේතු හඳුනාගෙන එය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් එම වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5 වගන්තිය ප්‍රකාරව 2013 සිට 2017 වර්ෂය දක්වා වූ කාලයට සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණු නමුත් එය කාලානුරූපීව සමාලෝචනය හා යාවත්කාලීන කර විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) සංයුක්ත සැලැස්මේ මූල්‍ය පුරෝකථනය අනුව 2015 වර්ෂය අවසාන වන විට රු.95,000,000 ක බදු පෙර ලාභයක් ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභය රු.371,675,001 ක් විය.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

සංස්ථාවේ සංයුක්ත සැලැස්මට අනුව සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් 08 ක් මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එසේම සංයුක්ත සැලැස්මේ ඇතුළත්ව නොතිබුණු ක්‍රියාකාරකම් 09 ක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර තිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පළමු අර්ධ වර්ෂයේදී විගණන විමසුම් හා වාර්තා 15 ක්ද දෙවන අර්ධ වර්ෂයේදී විගණන විමසුම් හා වාර්තා 08 ක්ද නිකුත් කර තිබුණු නමුත් එම විමසුම් හා වාර්තාවලින් පෙන්වා දුන් කරුණු බොහොමයක් නිවැරදි කිරීමට සහ කරන ලද වැදගත් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කළමනාකරණය විසින් අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.

(ආ) මුදල් පනතේ 13(5)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව සංස්ථාව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන වැඩ සටහනක් පිළියෙල කර තිබුණු නමුත් ඒ සඳහා විගණකාධිපතිවරයාගේ එකඟත්වය ලබාගෙන නොතිබුණි.

5.5 ප්‍රසම්පාදන සහ කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

2015 වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණු බැවින් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සැලසුමකට අනුව සිදු කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.6 අයවැය ලේඛනය පාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනය මගින් සංස්ථාවේ සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ මිල දී ගැනීම වෙනුවෙන් රු.736,402,000 ක මූලධන අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණු නමුත් සත්‍ය වශයෙන් මිල දී ගෙන තිබුණේ රු.41,050,820 ක් වූ දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ පමණක් වූයෙන් අපේක්ෂිත සංවර්ධන කාර්යයන් ඉටු කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ අයවැයගත සහ තථ්‍ය වත්කම්, වගකීම් හා මෙහෙයුම් කටයුතුවල සියයට 2,425 සිට සියයට 27.8 දක්වා විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී පාලන කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කරගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.7 වාර්ෂික වාර්තා සහාගත කිරීම

සංස්ථාවේ 2012 වර්ෂය සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව 2015 අප්‍රේල් 07 දින පාර්ලිමේන්තුවේ ජනමාධ්‍ය හා පාර්ලිමේන්තු කටයුතු පිළිබඳ උපදේශක සභාව වෙත යොමු කර ඇතත් පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කළ බවට තොරතුරු ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. 2013 සහ 2014 වර්ෂයන්හි වාර්ෂික වාර්තාවන්ද 2016 ජූනි වන තුරුම පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා වෙත වරින් වර යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රය -----	නිරීක්ෂණයන් -----
(අ) මූල්‍ය පාලනය	(i) වක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුකූල නොවන ලෙස අත්තිකාරම් නිකුත් කිරීම සහ නියමිත කාල සීමාව තුළ ආපසු අය නොකිරීම (ii) ගුවන් කාලය සැපයීමෙන් පසුව ඉන්වොයිසි නිකුත් කිරීම (iii) ණය කාල සීමාව ඉක්මවා ණය ලබා දීම (iv) ණය අය කර ගැනීම ප්‍රමාද වීම
(ආ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	(i) දීර්ඝකාලීනව වැඩබලීමේ පත්වීම් ලබා දීම (ii) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත නොකරන ලද තනතුරු සඳහා පත්වීම් ලබා දීම සහ ඒ සඳහා වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම
(ඇ) මෙහෙයුම් කළමනාකරණය	(i) සංයුක්ත සැලැස්ම කාලානුරූපීව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන නොකිරීම (ii) යාවත්කාලීන කරන ලද සංයුක්ත සැලැස්මට අනුරූපී වන ලෙස ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ අයවැය ලේඛනය සකස් නොකිරීම

(iii) වක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට පටහැනි ලෙස ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම

(iv) භාණ්ඩාගාර අනුමැතියෙන් තොරව ප්‍රවාහන දීමනා ගෙවීම

(v) සංස්ථාව ක්‍රමිකව ලාභදායී තත්ත්වයෙන් අලාභදායී තත්ත්වයක් කරා යාම

(ඇ) අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විගණන විමසුම් සහ විගණන වාර්තාවලින් පෙන්වා දෙන අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීම සඳහා ක්‍රියා නොකිරීම